

VELDWERK IN DE RAFELRANDEN VAN DE STAD

Daar zitten ze ook, en daar, en daar

De auto van het Mobiel Team rijdt volgens de chauffeur 'super fijn', en hij zoekt de Ringweg op richting Sloterdijk. Op zoek naar daklozen. 'We kammen stukken groen uit.'

TEKST PETRA HUNSCHE

FOTOGRAFIE SANDER HEEZEN

Floris Strik op zoek naar stadsnomaden

Mobiel Team'er Floris Strik wijst naar een paar meter struikgewas langs de weg. 'Kijk, hier stond laatst nog een tentje, nu is het alweer weg. Het is soms heel moeilijk om mensen te vinden. Ze worden vaak weggestuurd door de politie en lopen daarbij boetes op die ze moeilijk kunnen betalen. Terwijl het toch al mensen zijn die zorgmijden, dus dat maakt het voor ons nog lastiger om contact met ze te houden.'

Behoorlijk vrij

De vier straatwerkers van het Mobiel Team houden kantoor in een gloednieuwe kamer op de tweede verdieping van Poeldijkstraat 10. En dat is even wennen. De ruime en lichte nieuwbouw van HVO-Querido, intern de 'oogappel' genoemd, telt twaalf verdiepingen. In het oude gebouw hadden ze een uitbouwje op de begane grond: 'Je was zó buiten.' Nu loopt Strik eerst de grote kantine van het moderne passantenverblijf door. Hij neemt een sprintje de volgende trap

op en zet dan pas zijn racefiets in het kantoortje, pal onder een megakaart van Amsterdam.

Collega Saskia Bolier is vanaf zeven uur 's morgens al in touw. Ze regelt huisvesting voor een bewoner van het 'Skaeve huse'-project, vijf containers in het havengebied, waarvoor de gemeente een tijdelijke vergunning had afgegeven. Die periode van vijf jaar is nu voorbij. 'Voor ons lastig, want de huisvesting loopt via het indicatieorgaan CIZ', vertelt Bolier. 'We hebben een indicatie nodig dat ze psychiatrische, verslavings- of somatische problemen hebben. Sommige bewoners willen heel graag naar binnen en het is natuurlijk aan ons of wij dat ook willen. Maar als wij denken dat het echt nodig is, dan kan het en dat is mooi. We werken nauw samen met het Rehabteam van Jellinek/Mentrum.'

Floris Strik pakt een oude kleurenfoto: een stadsnomadenkampje langs de dijk bij Durgerdam. Zijn collega Glenn

Heyer signaleerde hier zestien jaar geleden voor het eerst mensen in de problemen. 'Daarmee is het Mobiel Team begonnen.' Zelf solliciteerde Strik drie jaar geleden. De functie leek hem spannend en uitdagend. 'Het type mensen waarvoor je werkt: zorgmijnd ergens in een tent. De vrijheid. Ook in je eigen werk, ik kan het helemaal zelf indelen.'

Het fietspad op

Vanaf de Seineweg draait de auto rechtsaf, de chauffeur zet een bordje 'Hulpverlening' tegen de voorruit en rijdt het fietspad op tussen de spoorweg en volkstuintencomplex De Bretten. 'Wij zijn de veldwerkers van de hulpverlening', zegt Strik met een tevreden grijns. 'We hebben ook vergunning om door het Vondelpark te rijden en door het Amsterdamse Bos, persoonlijk vind ik dat heel leuk.' Hij vertelt dat alle leden van het team zo hun eigen contacten hebben, door de hele stad heen, maar vooral langs en buiten de Ringweg

in de rafelranden van de stad. 'Je draait je diensten alleen. Maar de afspraken over wat we gaan doen, bijvoorbeeld het opstarten van een uitkering, die noteren we, dat kunnen collega's zo overnemen als het moet.'

De zon schijnt uitbundig en de bomen en struiken langs het spoor naar Haarlem vertonen hun eerste lentegroen. 'Dit is mijn favoriete plek, zeker met dit weer', zegt Strik. Hij zet de auto aan de kant en steekt door een paar bosjes de wildernis van De Bretten in. Na tien minuten lopen schemert een grote blauwe tent door de nog kale takken langs het graspad. De professionele kampeerinrichting wijst op een ervaren nomadenbestaan. De bewoner heeft met stammetjes en planken een flinke voortuin gemaakt. Hij is niet thuis.

De Engelsman, die zonder maatschappelijk vooruitzicht al jaren in dit gebied kampeert, heeft toestemming van beheerder het Noord-Hollands Landschap. Dit geldt voor enkele be-

kende stadsnomaden die zich nuttig maken met vrijwilligerswerk. Zij zorgen voor de omgeving en houden een oogje in het zeil. 'Ik stel me niet op als hulpverlener. In de winter kan ik nog wel eens iets voor ze betekenen met een extra deken of een warme trui. Soms neem ik iemand in de auto mee voor een warme douche', vertelt Strik.

Verwarde toerist

Af en toe dreigt wel levensgevaar. In de winter trof Strik in het Westelijk Havengebied een man die met een verzwikte enkel in zijn tent lag. 'Die had best geld, maar kon al een hele tijd geen vervoer meer voor zichzelf regelen. De ambulance heeft hem opgehaald en in het ziekenhuis zeiden ze dat het niet veel langer had moeten duren.' Het Mobiel Team speurt permanent naar dit soort kwetsbare daklozen, maakt contact en houdt een oogje in het zeil. Begeleid zwerven noemen ze dat. *Strik:* 'Zodra ik zie dat iemand ziek is, bel ik

met de GGD. We regelen dan een plek in onze ziekenboeg, De Aak.'

De Suzuki Gran Vitara rijdt inmiddels over industrieterrein Westpoort richting Ringweg en Strik wijst links en rechts naar de bosjes tussen de bedrijfsgebouwen. 'In de zomer vinden we hier veel toeristen die achterblijven zonder geld. Wij monitoren dat en rapporteren. Voor een verwarde toerist regelen we eten en een bed. Als het nodig is nemen we contact op met het ambulante team van Jellinek/Mentrum, die zoeken uit wat er aan de hand is, terwijl iemand bij ons gebruik kan maken van het passantenverblijf. Eigenlijk vorm je de smeerolie tussen de hulpverleningsinstanties.'

De auto maakt een onverwachte bocht en draait de weg naar de gekraakte ADM-werf op waar kunstenaars een culturele vrijplaats hebben geschapen. Voor het gebarricadeerde hek van de vrijplaats staan tientallen caravans op een kluitje. Veel roma en

'Oostblokkers leiden hier een erbarmelijk bestaan en toch willen ze blijven, kun je nagaan hoe arm ze het daar hebben'

verder 'een vergaarbak van typische mensen', vertelt Strik, die laatst nog een bekende oudere zwerver hiervandaan doodziek naar De Aak bracht. 'Die wil nu liever niet meer terug naar zijn caravan.'

Oostblokkers

Onderweg gaat de autotelefoon. 'Glenn?' vraagt een schorre stem.

'Je spreekt met Floris.'

Tuut-tuut-tuut.

Twee minuten later gaat de telefoon weer. 'Glenn is er niet, die werkt volgende week weer', legt Strik uit. Hij vertelt dat de telefoon soms onophoudelijk doorgaat. Het Mobiel Team heeft altijd wel zo'n 150 steeds wisselende klanten in het vizier. Ze bellen voor van alles en nog wat, een slaapplek, problemen met het inloophuis, enzovoort. 'Glenn komt uit Aruba en krijgt de klanten die Papiamento spreken.'

In de verte zoeven de wieken van windmolens. De auto rijdt een indus-

trieterreintje op en Strik parkeert voor een paar bedrijfsloodsen vlakbij de spoorlijn. Hij wurmt zich tussen een groot hek en een sloot de bosjes in. Na een paar meter lopen staat hij midden in een wild bos dat zich een halve kilometer langs de spoorlijn uitstrekt. Strik laat liever niet zien wat zich hier afspeelt. 'We hebben deze winter grote problemen gehad.'

Hij vertelt. AT5 maakte met het Mobiel Team haar jaarlijkse winterreportage, deze keer over de 'dakloze' tipibewoner die hier al twee jaar kampeert en zich in zijn tent liet interviewen. De winterkou-opvang gold, dus alle daklozen moesten naar binnen. 'Nu is hij prima in staat zich ook in de ergste kou te redden. Maar vanwege de uitzending is hij toch door de politie opgehaald.'

Strik vertelt dat hij ook regelmatig 'Oostblokkers' tegenkomt, Hongaarse of Poolse arbeidsmigranten die her en der hun tentjes hebben opgeslagen in het groen. 'Je ziet ze heel veel in de inloop-

huizen, zeker in de winter. Ik neem ze wel eens mee in de auto om ze ergens binnen te brengen en hoor de verhalen. Ze leiden hier een erbarmelijk bestaan en toch willen ze blijven, kun je nagaan hoe arm ze het daar hebben.'

Op de terugweg torent het nieuwe passantenverblijf als een bakken zichtbaar boven de Ringweg uit. 'Daar zitten ook daklozen, en daar, en daar.' Strik wijst allerlei plekken op en onder de autoweg aan. 'Ze zitten in tentjes langs de snelweg, in auto's en in bootjes.' Er bestaat een grote groep die niet verslaafd is of die geen zorgindicatie heeft. Ze hebben alleen huisvestingsproblemen en een klein netwerk. De maatschappelijke opvang ziet ze als zelfredzaam. Maar ze lopen daarin vast. Als ze de afgelopen twee jaar een binding hadden met Amsterdam, mogen ze tien nachten per maand in het passantenverblijf doorbrengen. Er is van alles geregeld voor alle doelgroepen, maar niet voor deze groep.

Z bijlage

Het Spook van de Zeedijk

Is de Spooksteeg wel onbewoond?

12

Mandarijnboomen & cellofaanbloemen

Hallucineren in het Electric Ladyland Museum.

14

Op pad

in het Vondelpark.

17

Eendjes en een wolf

Escape voor Z!-verkopers

19

Jij vergeet mij iedere dag

Door Deniz Kuypers

20

Fantastisch Amsterdam